

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 203.928 van 17 mei 2010
in de zaak A. 195.124/IX-6659**

In zake:

Carl DE SCHUTTER
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Vincent Vereecke
kantoor houdend te Brugge
Elf Julistraat 32
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van
Justitie

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 29 december 2009, strekt tot de nietigverklaring en de schorsing van de tenuitvoerlegging van het mondeling besluit van de directie van de gevangenis te Brugge, meegedeeld op 4 november 2009 waarbij aan Carl De Schutter het verbod wordt opgelegd om deel te nemen aan het gewone wandelregime en hij voortaan enkel nog gedurende één uur per dag in kleine groepjes mag deelnemen aan de wandeling in de “bunker”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een verslag opgesteld over het beroep tot nietigverklaring met toepassing van artikel 93, eerste lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, en over de vordering tot schorsing met toepassing van artikel 12 van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 3 mei 2010.

Staatsraad Pierre Barra heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Maaïke Loosvelt, die loco advocaat Vincent Vereecke verschijnt voor de verzoeker, en attaché Jorn Brewaeys, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Adjunct-auditeur Ines Martens, gemachtigd om ter terechtzitting advies te verlenen, heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker is gedetineerde in de gevangenis van Brugge.

3.2. Op 23 juli 2009 ontsnappen drie gedetineerden uit het penitentiair complex van Brugge met behulp van een helikopter.

3.3. De verwerende partij beslist dat twee categorieën van gedetineerden aan de gemeenschappelijke wandeling zullen deelnemen op een andere plaats, met name op een niet overdekte stenen koer van circa 25 meter op 12 meter, waarop een helikopter niet kan landen.

Het gaat, zoals blijkt uit de verwerende nota, om de gedetineerden die op sectie 31B verblijven. Dit is de meest gesloten afdeling voor mannen waar de meest problematische gedetineerden, al dan niet tijdelijk verblijven evenals de gedetineerden die als vluchtgevaarlijk worden aangemerkt. De verzoeker behoort tot de tweede categorie.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunt van de partijen

4. De verzoeker betoogt dat bij de Raad van State een beroep tot nietigverklaring kan worden ingesteld tegen een uitvoerbare administratieve rechtshandeling, zijnde een handeling waarbij beoogd wordt rechtsgevolgen in het leven te roepen of te beletten dat zij tot stand komen. De beslissing van de directeur waarbij de toelating van de verzoeker om deel te nemen aan de gewone wandeling wordt ingetrokken, betreft een individuele en uitvoerbare beslissing. Aangezien de beslissing werd genomen ten aanzien van verschillende gedetineerden, betreft het in feite een collectieve rechtshandeling. Dit is een opeenstapeling van individuele rechtshandelingen. De beslissing kan niet worden beschouwd als een maatregel van louter inwendige orde, maar betreft eerder een ordemaatregel. De bestreden handeling is geen handeling van rechtstreekse medewerking aan de strafuitvoering. De beslissing zou volgens de verwerende partij zijn genomen omdat zij van oordeel is dat de verzoeker vluchtgevaarlijk is, zodat het niet langer verantwoord voorkomt om de verzoeker toe te laten tot de gewone wandelplaats. De beslissing heeft geen uitstaans met de oorspronkelijk veroordeling waarbij het bestuur rechtstreeks meewerkt aan de strafuitvoering. De bestreden beslissing is gesteund op het gedrag van de verzoeker. Een beperkt aantal gedetineerden waaronder de verzoeker, hebben niet langer toegang tot de gewone wandelplaats omdat zij als vluchtgevaarlijk worden beschouwd. Diens vluchtgevaarlijkheid volgt waarschijnlijk uit het feit dat hij zich vluchtgevaarlijk heeft “gedragen” in het verleden. De bestreden beslissing raakt de rechtstoestand van de verzoeker. De verzoeker verliest door de bestreden maatregel een gunst. De beslissing raakt ook de reclasseringskansen van de verzoeker. Als de verzoeker zelfs in de gevangenis nog niet mag gaan wandelen, laat de verwerende partij reeds ondubbelzinnig kennen dat elke modaliteit is uitgesloten wegens vluchtgevaarlijkheid. De bestreden maatregel, geldend voor onbeperkte duur en zonder periodieke evaluatie, zal het psychisch welbehagen en mogelijks zelf de gezondheid raken, waardoor deze op gespannen voet staat met de artikelen 3 en 8 EVRM. Voor zover mag worden aangenomen dat de deelname aan de gewone wandeling een gunstmaatregel betreft, maakt de bestreden beslissing een intrekking/wijziging uit van deze maatregel.

5. De verwerende partij merkt op dat de bestreden beslissing een maatregel van inwendige orde betreft. Het is een maatregel die werd genomen in het

belang van de dienst en moet de goede werking van de dienst verzekeren. Dit heeft geen gevolgen voor de rechtstoestand van de verzoeker. Zelfs als het een ordemaatregel uitmaakt, heeft de Raad van State niet de rechtsmacht om deze maatregel te vernietigen. Over een ordemaatregel kan de Raad van State zich niet uitspreken, over een tuchtsanctie kan zij dit wel. De verzoeker geeft in zijn verzoekschrift zelf aan dat er geen betwisting over bestaat dat de verzoeker zich niet misdragen heeft en dat de maatregel niet werd genomen bij wijze van tuchtmaatregel. In een recent arrest omtrent een identiek verzoekschrift oordeelde de Raad van State dat deze maatregel niet is ingegeven door de wil om de verzoeker te bestraffen, maar louter door veiligheids- en voorzichtigheidsoverwegingen.

Beoordeling

6. De directeur van een strafinrichting is belast met de zorg voor de goede werking van en de goede orde in de strafinrichting. Hij kan met het oog daarop ten aanzien van wie in de strafinrichting is opgenomen, een veelheid van maatregelen nemen die zekere ongemakken of onaangenaamheden kunnen meebrengen. In zoverre die maatregelen uitsluitend of hoofdzakelijk zijn ingegeven door veiligheids- en voorzichtigheidsoverwegingen, doen zij zich voor als loutere maatregelen van inwendige orde, waartegen in principe geen annulatieberoep openstaat. Het is niet aan de Raad van State om kennis te nemen van middelen waarin een verzoeker doet gelden dat de bestreden beslissing een schending uitmaakt van zijn subjectieve rechten.

Het is anders wanneer de maatregel er uitsluitend of hoofdzakelijk toe strekt een gedetineerde te bestraffen wegens disciplinaire tekortkomingen. Zulke maatregel is dan in de eerste plaats gemotiveerd door het schuldig bevonden gedrag van de gedetineerde, waarvoor de directeur hem wil doen boeten. Een dergelijke maatregel is wel voor vernietiging vatbaar.

7. De bestreden beslissing is niet ingegeven door de wil om de verzoeker te bestraffen voor zijn gedrag, maar is louter ingegeven door veiligheids- en voorzichtigheidsoverwegingen als gevolg van de ontsnapping van drie gedetineerden uit de gevangenis met behulp van een helikopter. De verzoeker beweert niet, noch toont aan dat de bestreden maatregel tot doel heeft om hem te bestraffen wegens zijn gedrag. Deze maatregel kan niet worden aanzien als een (verdoken) tuchtstraf.

8. Het beroep tot schorsing van de tenuitvoerlegging en tot nietigverklaring is onontvankelijk.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt de vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring.

2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 17 mei 2010, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Pierre Barra,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Pierre Barra